

Alegat XXXVII

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o petycyi Wydziału powiatowego w Podhajcach,
względem uznania tamecznego szpitalu powiatowego za powszechny
i publiczny.

Wysoki Sejmie !

Rada powiatowa podhajecka wniosła w roku 1871. do wysokiego Sejmu przez posła Emila Torosiewicza petycyę o uznanie szpitalu w Starem Mieście przy Podhajcach za powszechny i publiczny.

Petycyja ta przekazana Komisji szpitalnej nie doczekała się załatwienia, mimo przygotowanego w Komisji sprawozdania i wniosku tej treści :

„Wysoki Sejm zechce upoważnić Wydział krajowy do uznania szpitalu w Starem Mieście przy Podhajcach powszechnym i publicznym, skoro Rada powiatowa podhajecka wszystkim wymogom prawa zadość uczyni.“

Mając sobie oddaną tą petycyę wraz z innymi petycyami przez wysoki Sejm niezadowolonymi, wezwaliśmy Radę powiatową podhajecką do dopełnienia warunków, od których wedle obowiązujących ustaw, zależną jest możność uznania szpitalu za powszechny i publiczny.

Rada powiatowa wezwaniu temu zadość uczyniła, a mianowicie : wygotowała formalny akt fundacyi, w którym pomienionemu szpitalowi jako zakładowi powiatowemu oddała na własność

zakupioną realność wraz z nowo-wystawionym piętrowym budynkiem murowanym i z całym inwentarzem i przyjęła na siebie obowiązek zarządu i wypływające z tego ciężary pod warunkiem, iż szpital ten uznany zostanie za powszechny i publiczny.

Zarazem ułożono statut organizacyi zarządu szpitalu i preliminarz dochodów i wydatków, uzasadniający potrzebę ustanowienia tacy leczenia na 50 ct. wal. austr. dziennie od jednego chorego.

Według twierdzenia Wydziału powiatowego budynek wraz z gruntem przedstawia wartość przeszło 20.000 zł. w. a., zawiera miejsca na 40 chorych a prócz tego kancelaryę dla lekarza, mieszkanie dla rządcy, aptekę, łazienki, trupiarnię, pralnię, kuchnię, spiżarnię piwnicę i skład na drzewo opałowe. Prócz tego otrzymał już szpital gotowe urządzenie w bieliźnie, pościeli i sprzętach na 20 chorych i zasilany pożyczką przez byłego prezesa Rady powiatowej Wn. Emila Torosiewicza został otwarty w dniu 2. Czerwa r. b. Od tego czasu do 15. Października b. r. leczono się w nim 18 osób przez 12 dni t. j. średnio biorąc po 5 chorych dziennie. Zważywszy jednak, iż to był czas najniższej frekwencyi chorych, którzy dopiero w zimowej porze gromadnie do szpitalów napływają, zważywszy dalej, że jak świadczy przedstawienie Wydziału powiatowego z dnia 15. Października r. b. l. 626 przyjmowano tylko takich chorych, za których zwrot kosztów był poręczony, a wiadomo, że takich zaledwo $\frac{1}{10}$ część zgłasza się do szpitalów powszechnych: można być pewnym, że średni stan chorych w tym szpitalu, gdyby był uznany za powszechny i publiczny, wynosiłby najmniej 15 osób dziennie, t. j. więcej jak w szpitalach śniatyńskim (11), zaleszczyckim (14), a niemal tyle jak w szpitalach wadowickim i żółkiewskim, na które średnio po 16—18 dziennie wypada.

Na tej podstawie uprasza Rada powiatowa podhajecka o uznanie tego szpitalu za powszechny i publiczny, co w myśl art. II. p. 1. „Ustawy krajowej“ z dnia 12. grudnia 1869 r. (Nr. 8. dz. z r. 1870) nie może nastąpić bez zezwolenia Wysokiego Sejmu. Prośby samej, którą wraz z statutem i aktem fundacyi c. k. Namiestnictwu jako władzy fundacyjnej do zatwierdzenia udzielono — nie może Wydział krajowy w tej chwili przedłożyć. Atoli już z powyższego zdaje się nie ulegać wątpliwości, iż przy wykazanem uposażeniu i przy zaufanym zarządzie Wydziału powiatowego szpital ten mógłby mieć być zapewniony i że tym samem zasługiwałyby na uznanie go za powszechny i publiczny, zwłaszcza, że istnieją takie szpitale bez żadnego majątku zarodowego w nieruchomościach lub kapitałach jako to: w Brzeżanach, w Drohobyczy, w Sanoku, w Śniatynie, w Stryju, w Samborze i w Wadowicach.

Wrazie przychylenia się Wysokiej Izby do prośby powyższej, należałoby zdaniem Wydziału krajowego powziąć rezolucyę treści następującej:

„W myśl art. II. p. 1. ust. kraj. (o nadzorze nad szpitalami) z dnia 12. Grudnia 1869 r. (Nr. 8. dz. ust. kraj. z r. 1870) Sejm zezwala, ażeby szpital powiatowy w Starem Mieście przy Podhajcach uznany został za szpital powszechny i publiczny w myśl rozporządzenia c. k. Mi-

nisterstwa spraw wewnętrznych z dnia 6. Marca 1855 r. l. 6382, obwieszczonego okólnikiem c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 19. Kwietnia 1855 r. do l. 8880.“

Atoli nie przesądzając Wysokiemu postanowieniu, Wydział krajowy uważa jedynie za swój obowiązek złożyć Wysokiej Izbie to sprawozdanie z prośbą odesłania go komisji administracyjnej, której też w drodze jak najkrótszej odstąpione zostaną odnośne akta fundacyjne, skoro takowe przez c. k. Namiestnictwo zwrócone będą.

Lwów dnia 1. Listopada 1872.

Marszałek krajowy :

Leon ks. Sapieha m. p.

Sprawozdawca :

Cezary Haller m. p.
Członek Wydziału krajowego

Odpis.**Wysoki Wydziale krajowy!**

Odpowiadając szanownemu wezwaniu wysokiego Wydziału krajowego z dnia 5 b. m. do l. 14.186, przedkłada podpisany Wydział powiatowy w załączeniu % wykaz leczonych po dzień dzisiejszy chorych w nowo za staraniem Rady powiatowej tutejszej założonym szpitalu w Starem Mieście przy Podhajcach z uprzejmą uwagą, że nieotrzymawszy dotąd koncesyi do otwarcia tego szpitalu dla publicznego użytku, a tem samem nie mogąc korzystać z przysługującego szpitalom publicznym prawa pod względem exekwowania zwrotu kosztów leczenia, musiał się Wydział powiatowy jako zarządzający tymże szpitalem, w przyjmowaniu zgłaszających się doń chorych ograniczyć na takich tylko, od których otrzymał zapewnienie co do zwrotu rzeczonych kosztów — takim zaś którzy nie mogli dać pewnej rękojmi w tym względzie odmówić przyjęcia, aby nie narazić na stratę funduszu szpitalnego, którym sposobem liczba zgłaszających się do szpitalu chorych o większą połowę zmniejszoną została. Skoro szpital ten zakładem powszechno-publicznym uznany i jako taki ogłoszony zostanie, nie ulega wątpliwości, że liczba chorych w nim znaczną osiągnie wysokość, albowiem na kilkomiłowej gęsto zaludnionej przestrzeni w okolicy, nie ma podobnego zakładu, ani jakiegokolwiek przytułku dla chorych, i głośnie z powodu tego są narzekania.

Na tem też przeświadczeniu się opierając, ponawia Wydział powiatowy wniesioną w imieniu Rady powiatowej tutejszej prośbę, o łaskawe uznanie szpitalu w mowie będącego, zakładem powszechno-publicznym.

Prezes Rady Powiatowej:

Juliusz Koziński.

Z Wydziału Rady powiatowej w Podhajcach 15. Października 1872.

Sekretarz:

Stanisław Czezowski.

Numer	Imię i Nazwisko chorego	Wiek	Stan lub zatrudnienie	Miejsce urodzenia	Miejsce zamieszkania	Rodzaj choroby	Dzień		Skutek leczenia			U w a g i
							przyjęcia	wydalenia	wyzdrowiał	w polepszeniu	niewyleczony	
1	Michał Schloss	30	Wyrobnik	Podhajce		Wrzody syfilityczne	2. Czerwca 1872	26. Czerwca 1872		1		
2	Marya Drozdecka	25	Córka sukiennika	Podhajce		Róża zgangrenowana na nodze	13. Czerwca	12. Sierpnia	1			
3	Salka Słobodzian	19	Służąca	Wiszniowczyk		Zapalenie błony brzusznej	18. Czerwca	17. Września	1			
4	Nechy Feuerstein	46	Żona wyrobnika	Podhajce		Zgangrenowanie kości w nodze (Necrosis)	14. Lipca	8. Październ.		1		
5	Anna Czapij	36	Żona gospodarza gruntowego	Nasów		Nabrzmienia macicy (Infaretus uteri)	26. Lipca	31. Sierpnia	1			
6	Ryfka Maas	36	Żona wyrobnika	Podhajce		Zapalenie ocz	2. Sierpnia	22. Września		1		
7	Marya Luźna	50	dtto	Wierzbów		Gastryczna febra	26. Sierpnia	18. Września	1			
8	Marya Pańczyszyn	28	Służąca	Kalne		Zapalenie i nabrzmienie warg płciowych (vulvitis)	26. Sierpnia	20. Września	1			
9	Marya Koziar	40	Żona gospodarza gruntowego	Kupczyńce pow. Tarnopolski		Zapalenie macicy	1. Września	16. Września			1	
10	Marya Drozdecka	25	Córka sukiennika	Podhajce		Karbunkuł na brzuchu	6. Września	24. Września	1			
11	Władysław Seidel	19	Lokaj	Tuberezec powiat Tarnopolski		Woda w jelitach, był operowany (Hydrokele)	11. Września	6. Październ.	1			
12	Katarzyna Kamińska	15	Służąca	Podhajce		Jątrzenie nóg	20. Września	10. Październ.				
13	Wasył Kościów	73	Gospodarz gruntowy	Uwsie		Rak na dolnej wardze, był operowany	28. Września					
14	Majer Top	33	Wyrobnik	Podhajce		Nabrzmienie śledziony	28. Września					
15	Nastka Michałowska	30	Wyrobnica	Helenków		Zapalenie płuc	1. Październ.					
16	Marya Gawińska	50	Właścicielka domu	Hnilcze		Gruzoły syfilityczne	3. Październ.					
17	Mikołaj Baczyński	64	Właściciel gruntu	Nowosiołka		Złamanie dolnej szczęki	14. Październ.					
18	Katarzyna Feisel	50	Wyrobnica	Staremiasto		Zaniedbane niebezpieczne rany na nogach	14. Październ.					

Staremiasto przy Podhajcach dnia 15. Października 1872.

Jan Schenker m. p.
lekarz szpitalny.

W

100000
100000

WYKAZ

leczonych chorych

nowozałożonym szpitalu w Staremmieście
przy Podhajcach

w czasie od 1. Czerwca do 15. Października 1872.
